

Vypouštění čápa bílého na poli u Vlasatic 3. 8. 2006

Záchranná stanice přijala zvířata téměř padesáti druhů

Záchranná stanice pro handicapované živočichy v Zoo Brno během roku 2006 přijala 198 zvířat 48 druhů. Bylo mezi nimi 34 zvířat zahrnutých mezi ohrožené druhy a 18 jedinců náležejících k druhům silně ohroženým. Nejčastější příčinou zranění divoce žijícího zvířete je srážka s automobilem, dravci bývají popáleni elektrickým proudem. Taková zranění bývají bohužel neslučitelná s životem. Některá zvířata mohou být postřelená, časté je pokousání drobného ptáka nebo třeba mláděte veverky kočkou... Do stanice se dostanou také zvířata zdravá, jen vyhládlá a stresovaná, když třeba uvíznou někde v městské zástavbě, či mláďata neschopná samostatného života. (Bohužel se nám stále stává, že nám lidé přinášejí i taková mláďata, u nichž neexistuje důvod, proč by měla být vytržena ze svého prostředí. Jejich odebrání z přírody na ně naopak působí nepříznivě. Jde především o mláďata srnců, zajíců a ježků, která se sice nenacházejí v těsné blízkosti matky, ta však o nich velmi dobře ví.)

K silně ohroženým živočichům přijatým naší stanicí patřili například dva bobři evropské. Jednoho z nich zadrželi strážníci 7. 5. v silničním tunelu v Husovicích a dovezli ho do zoo. Zvíře nebylo zraněné, jen dezorientované, takže mohlo být po dvou týdnech pobytu v zoo vypuštěno na svobodu v oblasti Mušovských jezer. Před vypuštěním veterinář bobrovi vpravil pod kůži identifikační čip a odebral mu vzorky na genetickou analýzu. Druhého bobra nám 20. 8. z Břeclavska dovezli zoologové z Masarykovy univerzity. Při výzkumu našli zraněného jedince, měl zřejmě od soka pokousaný kořen ocasu. Po ošetření v zoo byl bobr ponechán v karanténě a uzdravený se vrátil k odborníkům z univerzity, kteří si spoluprací se zoo pochvalovali. Bobra pak vypustili v místě odchyty. Podle dohody s přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity předáváme jejím pracovníkům všechny netopýry, kteří se dostanou do našeho záchranného centra a nepotřebují akutní veterinární zásah. Odborníci z fakulty netopýrům odebírají vzorky pro genetický výzkum a pak je vypouštějí. V roce 2006 jsme předali pět netopýrů hvízdavých a čtyři netopýry rezavé. Dalšími silně ohroženými zvířaty, přijatými naší stanicí, byli tři krahujci obecní, dvě sovy pálené a dvě žluvy hajní.

Uzdravená zvířata většinou sami vypouštíme v místě jejich nálezu. Některé dravce předáváme záchranné stanici v Bartošovicích na Novojičínsku, která se na jejich záchranu, léčbu a navrácení do přírody specializuje. V roce 2006 jsme přijali 21 dravců tří druhů. Z 15 poštolek obecných jsme šest vypustili, dvě předali, sedm uhynulo. Ze čtyř krahujců obecných jsme jednoho vypustili a tři předali. Ze šesti káňat lesních jsme dvě vypustili, jedno předali a tři uhynula. Sov jsme přijali deset. Byli to dva kalousi ušatí (jeden uhynul, druhý byl vypuštěn), šest puštíků obecných (tři uhynuli, tři byli vypuštěni) a dvě sovy pálené (obě jsme vypustili).

Bobr pochodující po ulici či koupající se v zahradním bazénu už dnes není žádnou vzácností, tito hlodavci, vysazení na několika místech v Česku i u našich sousedů, se rychle množí a hledají nová teritoria. Mnohem vzácnější je zastihnout uprostřed města jezevce lesního, jehož stěží zastihneme i v lese, protože většinu života tráví v podzemí. Z učňovské školy na Opuštěné ulici jsme 19. 4. dostali echo, že se v jejich budově vyskytuje neznámé zvíře, prý mýval. Původně ho považovali za zloděje, protože dvě předcházející noci někdo opakovaně vyvolal poplach zabezpečovacího zařízení. Později ve sklepě spatřili čtyřnohého tvora, báli se k němu přiblížit a zavolali pro pomoc do záchranné stanice. Po převozu jezevce do zoo veterinář zvíře vyšetřil a nezjistil žádné zranění, pouze jistou

malátnost, která vzbudila podezření, že šelma mohla spolknout otrávenou návnadu. Jezevci se v zoo vrátily všechny síly a 8. 5. jsme jej předali lesníkům, kteří mu našli vhodné místo na vypuštění.

Lesníkům předáváme i srnčí zvěř, v roce 2006 jsme přijali čtyři srnce evropské. Většinou to ale byli jedinci vážně zranění po střetu s automobilem a později uhynuli. Usmrcena musela být i srna, která se do zoo dostala slepá. Onemocnění očí vyvolává u srnčí zvěře pastva na kulturách řepky olejné.

Kuriózním příjmem byl krtek obecný. Stalo se poprvé, že nám jeden ze zahrádkářů, kteří se jinak raději po krtkovi oženou rýčem, přinesl toto zvířátko. Bylo ale těžce zraněné, přední tlapa byla rozdrčená a sepse se šířila do organismu. Krtek musel být utracen.

Ze dvou přijatých čápů bílých jsme jednoho vypustili, druhý zůstává v zoo a je připraven pro vypuštění. To by se mohlo uskutečnit již v březnu, v letošním teplém počasí se už nyní do Česka několik párů čápů vrátilo. První čáp vypadal 19. 7. z hnízda na komíně ve Vlasaticích na Břeclavsku. V hnízdě byla celkem tři mláďata, a protože panovala velká vedra, ochlazovala se častým máváním křídel. Přitom jedno mládě vypadlo a občané je dopravili do zoo. Tam jsme čápa vykrmili a 3. 8. jsme ho vypustili na strniště u Vlasatic, kam staří čápi vodili odrostlá mláďata a učili je lovit myši. Věříme, že třetí mládě se opět vrátilo ke své rodině a na podzim s ní odlétlo do teplých krajů.

Do stanice se někdy dostanou i bezobratlí. Kudlanku nábožnou nám přinesla občanka Řečkovice, která ji našla na fasádě svého domku. V obavě, že hmyz, u nás známý z nejnižší části Moravy, nepřežije zimu, přinesla kudlanku do zoo. Ale i v brněnském okolí existují příhodná stanoviště, kde kudlanky žijí kontinuálně. A na jedno takové místo u Kuřimi jsme kudlanku vypustili. Pracovníci jistého potravinářského řetězce nám 27. 6. donesli škorpióna. Do obchodu se dostal se zásilkou ovoce z Maroka. Škorpión zůstal v zoo, nyní bydlí v jednom chovatelském zařízení v pavilonu Tropické království.

Tak jsme dospěli k exotům, kteří také občas, když uniknou ze zajetí, končí v záchraném centru. Většinou se jedná o různé druhy papoušků a dále o fretky. Přijali jsme i chameleona jemenského, který 2. 9. spadl ze stromu u domu č. 13 na ulici Souběžné v Juliánově. Z neznámých důvodů nám 30. 7. žena z Košinovy ulice donesla želvu pardálí, kterou našla na své zahrádce. Přitom musela vědět, že sousední zahrádku obhospodařuje vášnivý chovatel exotických plazů, který si také pro želvu, jejíž cenu lze odhadnout na 20 000 Kč, druhý den do zoo přišel. Ve většině případů to tak bývá, že se majitel sám přihlásí a po prokázání vlastnictví mu zvíře vrátíme. O chameleona se nikdo nepřihlásil, a tak skončil v naší expozici. Nikdo se také nepřihlásil o surikatu, která se 2. 6. zatoulala do prodejny Eurocar. Uvažovali jsme, zda nejde o stejného jedince, který byl v naší zoo odcizen v listopadu 2005. Nakonec jsme ale genetické testy udělat nenechali. Byly by velmi nákladné a stejně by se surikata, ať už příbuzná, či nikoli, nezařadila do fungující rodiny, kde jsou vnitřní vztahy vyrovnané a kde se pravidelně objevují mláďata.

Do zoo se může dostat i zatoulané hospodářské zvíře, jak se to stalo 5. 8., kdy nám ze sídliště v Novém Lískovci strážníci dovezli ovci. Ta uprchla ze zahrádkářské kolonie na Kamenném vrchu, kde se slavila svatba. Ovečka byla svatebním darem a ještě týž den si ji ženich vyzvedl v zoo.

Nejčastěji přijímanými exempláři byli, stejně jako v předcházejících letech, ježci – jejich přísun kulminuje na podzim, kdy se v přírodě objevují mláďata z opožděných vrhů. Například 1. 10. nám jeden občan dovezl čtyři mláďata, která našel u Velkých Hostěrádek. Celkem jsme přijali 47 ježků, 16 jsme jich vypustili, 19 jich v zoo přezimuje a 27 jich uhynulo. Druhým nejčastěji přijímaným zvířetem byli rorýsi obecní, těch jsme přijali 18, do přírody se jich vrátilo 12. Následovali drozdi zpěvní, poštolky obecné, puštíci obecní a veverka obecná.

V roce 2005 záchraná stanice přijala 288 zvířat 16 druhů a v roce 2004 to bylo 208 zvířat 43 druhů. Pokles oproti roku 2005 lze vysvětlit tím, že odchycení dravci, pokud nevyžadovali akutní léčbu, byli ihned při přijetí posíláni do Ptačího centra Brno, o. p. s., které se – stejně jako centrum v Bartošovicích – zabývá záchranou dravců a jejich vypouštěním do přírody. Ve sledovaném období byl také v důsledku veterinárních opatření vydaných v souvislosti s hrozbou šíření ptačí chřipky zakázán příjem vodních ptáků. Dále se nám postupně stále více daří snižovat počet případů zbytečně přijímaných zvířat, a to díky telefonickým konzultacím, na něž si veřejnost stále více zvyká.

Dětský maškarní bál

začíná v kinosále správní budovy zoo v sobotu 24. 2. ve 14 hod. Vstupenka do zoo platí zároveň jako vstupenka na bál. K tanci zahrají Noví Kaskadéři, s pásmem hudebně dramatických scének vystoupí Brněnské písničkové tetiny, své umění předvede Anežka Knotková z taneční školy manželů Bartůňkových. Anežka je druhou nejlepší českou steparkou v kategorii od 12 do 15 let.

Eduard Stuchlík